

Letna naročnina listu: —
 eno leto K 50—
 tri leta 20—
 pet let 13—
 Najmanjši jugoslovanski
 letni list 60—
 Posamezne številke
 za štiri strani 60 v.
 Redništvo i. upravljanje:
 Maribor, Koreška ulica
 št. 1. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Inserati ali oznanila
 se računajo po K 1.10
 od enoredne pravitve
 pri večkratnih oznanilih
 — popust.
 „Straža“ izhaja v petek
 ob petek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.
 V odgovoru se
 govori vsak dan
 od 11. do 12. ure popoldne.

38. številka.

Maribor, dne 12. aprila 1920.

Letnik XII.

Minister, dr. Korošec o naših političnih razmerah in nalogah.

Minister podpredsednik, voditelj SLS, dr. Korošec, je imel na zboru zaupnikov SLS, došlih iz vseh krajev slovenske domovine v Ljubljano, preteklo sredo znamenit govor, ki je napravil ne samo na v ogromnem številu zbrane pristaše, marveč tudi na najširšo jugoslovansko javnost najboljši utis. S fino obzirnostjo je označil uspeh vladanja združenih liberalcev in socialistov za našo stranko: liberalci in socialisti so storili harakiri, samoboještvo. Nova vlada ima majhen program: 1. hitro na volitve na ustavotvorno skupščino; 2. preprečiti se mora vsako samovoljno odzemanje narodnega premoženja in ne sme se dovoliti, da bi se brez vsake kontrole izdajal državni denar; 3. izvede se naj davek na vojne dobičke. Kakor hitro bodo te tri točke izvršene, kakor hitro bo uveden red v naše gospodarske razmere, kakor hitro bo izpeljan volilni zakon, bodisi parlamentarnim potom ali pa drugače, se bodo razpisale volitve. Na volitve bomo menda šli že koncem junija ali vsaj tekom julija.

O naši zunanji politiki velja to-le: mi nečemo krvi, mi hočemo mir, ki pa bo trajen samo tedaj, ako bo zgrajen na načelih pravice in medsebojnega spoštovanja. Začeli smo 5. aprila demobilizirati, ker se nadejamo, da se bodo vsi spori zaradi naših mej izvršili sporazumno, ker ne mislimo na prelivanje krvi in ne na novo vojsko, čeprav bi bili za njo bolj sposobni, kakor naše sosedne države, ne izvzemši Italije. Na Koroškem stojimo neposredno pred plebiscitom, menda ne bota pretekla dva mesca, da se bo to glasovanje izvršilo. Na Stajerskem ostanejo meje, kakor so določene, in je vsako drugo govorjenje le beganje ljudstva. Nemci in nemškatarji bodo morali že sprijazniti z mislijo, da so v naši državi, ako hočejo ostati pri nas. Drugo pa je vprašanje, ali bomo Nemcem in nemškutarjem dali vse one pravice, ki jih imamo mi Jugoslovani, že sedaj, ko ustanovljamo novo državo, ko polagamo temelje tej naši državi. Sedaj ko udarjamo temelje naši državi, jih udarjamo sami (Nemci še ne bodo imeli volilne pravice v ustavotvorno skupščino). Kar se tiče naših bratov preko Mure. Prekmurci in Medjimurci ostanejo naši, na tem ne spremeni nič ne meč gospoda Horthyja, še manj pa boljševidem kakega novega Bele Kuna.

Odkrite in iskrene so bile besede, ki jih je minister dr. Korošec govoril o naši jugoslovanski zemlji, ki so si jo prilastili Italijani.

Vi sami veste, je rekel Korošec, kako stojimo v italijanskem vprašanju. Meni se zdi težko, da bi odpirali tudi na tem shodu naše srčne rane. Mi te nesreče nismo sami krivi. Ako je kdo kriv, ni to naša stranka, tudi ne naša sedanja vlada, ampak oni, ki nam baš sedaj očitajo, da smo popustljivi glede reškega vprašanja. Mi nismo popustili glede reškega vprašanja, ampak oni, ki nam sedaj to očitajo, da bi s tem prikrili svoj lastni greh, ki se bo enkrat odkril tudi naši javnosti, da so namreč gotovi ljudje imenovali naše največje želje slovensko megalomanijo, slovensko nadutost in da niso hoteli drugače, razen kadar je bilo oficijelno treba, izgovoriti niti imena Gorice, niti Trsta, niti Istre.

Vemo, da sedaj še ni prišel čas obračuna s temi ljudmi; toda prišel bo tudi čas za ta odkritja in za obračun s temi ljudmi. Danes nam se zdi potrebno, da s svečano poudarimo na novo, da ostanemo zvesti, odkritosrčni bratje onih naših bratov v zasedenem ozemlju. Ti naši bratje v zasedenem ozemlju nam ostanejo kakor nevesta, ki misli nanjo ženin vsak dan in po katero pride, kadar bo domače ognjišče trdno ustanovljeno.

Prav izrazito in nazorno je bilo označenje nam nasprotnih slovenskih strank.

O Samostojni kmetijski stranki je rekel dr. Korošec: Naši samostojneži se še vedno ne zavedajo, da so le privesek liberalnih krčmarjev, prekupeev in verižnikov. Ti se pa zopet ne zavedajo, da se dajo voditi samo po liberalni inteligenci. Tudi se ne zavedajo — in to je velika škoda — da so silno škodovali kmetškemu stanu s tem, da so baš pred tako važnimi volitvami, kakor so volitve za konstituanto, razbili v marsikakem kraju kmetško slovo in napravili nemir, nered in sovraštvo v naših kmetijskih vrstah. (Ogorčenje.)

Mi ne sovražimo samostojnežev in jih ne odbijamo. Kajti samostojneži v resnici na sebi nimajo nič samostojnega. Kar imajo dobrega na svojem programu in na svojih možeh, to imajo od nas. A niti to ni njihovo, kar imajo slabega. To so namreč pobrali —

od liberalcev, iz liberalnih vrst. Kar je, v Samostojni kmetijski stranki nam tujega, tega ne maramo, kar je pa tam našega, temu so vrata vedno odprta! Ti samostojni naj pridejo k nam, če hočejo delati za kmetški stan in ves naš narod.

O liberalcih bi ne smel pravzaprav niti govoriti. Kajti latinski pregovor pravi: De mortuis nil nisi bene. O mrtvih ne smeš nič govoriti razen, kar je dobro. Zato bom skušal jaz najti na njih vsaj eno dobro potezo, eno veliko potezo. Taka poteza je, da so v zadnjem času — zopet izpremenili svojo ime. To je njihovo največje dejanje, da so se prekrstili — jaz ne vem, iz česa že, ker so se prekrstili že tolikokrat — v takozvane demokrate. Dosedaj še noben naslov ni odgovarjal bistvu in programu te stranke in njenemu delovanju in tako ne odgovarja tudi sedanji naziv. Jud ostane Jud, če se tudi trikrat prekrsti. Mislim, da pravtako tudi liberalci ostanejo liberalci, pa naj si tudi vsako leto izpremenijo svoje ime.

Pri nas doma se pojavlja ta stranka s tem, da nas pridno napada v listih, da nas napada po shodih in da razbija naše shode. To je njeno delo doma, ki ga vidimo dan za dnem. Tudi v Beogradu so nam jako prijazni. Tudi tam ne obstoji njihovo delo morebiti v ustvarjanju velikih zakonov, tudi ne v izčiščenju korupcije v naši državi, ampak nasprotno: njihovo glavno delo je korupcija in napadanje drugih poštenih strank.

Pokazali so, čeprav so se prekrstili, da so njihove kosti ostale stare. Kakor so se v Ljubljani vezali z Nemci in nas napadali, da nismo Nemcem dovolj prijazni, kakor so v Gradcu ob času naše obstrukcije moledovali za nemško pomoč, tako misli ta mala stranka tudi sedaj, da je treba najti pokroviteljev pri Srbih. Zato nas v Beogradu denuncirajo in opravljajo. Toda vse jim nič ne pomaga; tudi Koroščeve bluže, modrci in puder jim ne bodo nič pomagali. Nas ne bodo odtrgali od Srbov, mi ostanemo zvesti poštenim srbijskim strankam, kakor sem prepričan, da ostanejo tudi oni nam zvesti. (Zivahno odobravanje in ploskanje.)

Prepričan sem, da bo prej prišla smrt v liberalno stranko, nego nas bo odtujila od poštenih srbskih strank. Samo eno je, kar nas žali, kar nas boli in kar moramo tu tudi odkrito povedati, in to je, da so se tega lažnjivega denuncijanstva, te grde ogabne gonje, tega strastnega napadanja, intrigantstva in hujskanja udeleževali v prvi vrsti kot voditelji liberalni poslanci iz zasedenega ozemlja. Mi smo mirno

LISTEK.

Smrt slavne plesalke.

(Konec.)

Uganila je takoj, kje je treba iskati pašo s tremi konjskimi repi, kadar pride v Pariz. Našla ga je pri lepi pariški plesalki Gaby Deslys! Seveda darov namenjenih novoporočeni španski kraljici ni bilo več v njegovi oblasti.

Povsod, koder je hodila po svetu, je veljala ta lepa plesalka za čistokrvno Parižanko. Toda govorila je francoščino z nekim posebnim, zelo čudnim naglasom, kakor ga ni bilo slišati iz ust nobene druge pariške dame. A ravno ta posebni naglas jo je delal toliko bolj zanimivo in dražestno.

Ko je Gaby Deslys postala tako znana in slavna v takozvanem visokem svetu, so pričeli poizvedovati tudi o njeni preteklosti in rodbinskem izvoru. To vse je bilo zakrito s skrivnostno meglo in nikdar ni črhnila niti besedice o svojih sorodnikih. Raznim „visokim krogom“, v katerih se je obračala, tudi ni bilo veliko ležeče na takih okoliščinah. Bila je slavna in zanimiva, ker je imela portugalskega kralja in turškega pašo s tremi konjskimi repi ter je povzročila toliko rodbinskih škandalov v visokih krogih. Vsakdo si je štel v ponos, da se je zamogel približati dami s tako zanimivo preteklostjo, pa naj bi bila kdorkoli in karkoli.

Toda časnikarji brskajo povsod in so odkrili slededečo dogodbico:

Nekoč, ko je Gaby Deslys bila šele vzhajajoča zvezda in še daleč od višine slave, katero je zadobi-

la po svojih romantičnih zvezah, je nastopala v nekem dunajskem gledališču in vse je drlo gledat živahno, čistokrvno Parižanko. Nekega lepega dne pa prideta v hotel, kjer je stanovala, dve ženski, oblečeni v hanaško domačo kmetško nošo. V sijajnem hotelu, kjer so navadni gostje samo visoki lahkoživeci, rojeni špekulantje, mednarodni pustolovci, veliki tatje, višji častniki, salonske dame in podobna visoka družba, je bilo seveda nekaj prav posebnega, zgledata žensko v kmetški narodni noši. Hana je pokrajina moravske dežele, lepa, žitorodna, zelo obljudena, s pristno češkim prebivalstvom. Morete si predstaviti, kako so gledali hotelski gostje na Hanakinji, nizke, široke postave v kratkih, živordežih, zelo širokih in daleč proč štrlečih krilih, belih srajcah z bogatimi našivi in živopisanih jopičih.

Vrtarju sta povedali, da bi radi govorili s slavno plesalko. Rekli sta, da je ena njena teta, a druga pa njena sestra, pripovedovali sta vsakemu, kdor ju je hotel poslušati, celo rodbinsko zgodbo.

Čakali sta dolgo, prihajali večkrat, pa vedno zaman. Plesalka je enkrat bila še v postelji, drugič se je vadila v plesu, tretjič jo je bolela glava, četrtič je bil pri nji obisk in tako dalje. Ženski sta morali oditi, ne da bi se bila izpolnila njuna srčna želja. A tudi Gaby Deslys se je kmalu potem izgubila iz Dunaja in sklatila po svetu.

Toda časnikarji so stvar pograbili, zasledovali dalje in pozneje se je odkrila njena preteklost v celoti. Lepa Parižanka Gaby Deslys, ljubljena portugalskega kralja don Miguela, zapeljivka mogočnega turškega paša s tremi konjskimi repi in toliko drugih je bila res pristna češka Hanakinja iz revne, delavske rodbine.

Siroto je vzgojila teta, katere pozneje ni hotela več poznati, ko je odrasla, je morala v svet po služ-

baš kot služkinja. Na dunajskem magistratu shran-

jujejo še sedaj njeno poselsko knjižico, ki je izpostavljena na njeno pravo ime: Hedvika Navratil.

Pred nekaj tedni pa smo čitali v vseh velikih časnikih, da je umrla v bolnišnici vsled posnesrečene operacije slavna pariška plesalka Gaby Deslys, v resnici češka služkinja iz Hane. Pišejo o nji, kakor se piše o slavnem in velikem človeku, ki je obogatil človeško kulturo z bogatimi darovi svojega duha in svojega dela.

Moja povest je pri kraju. Neumna je vsa od začetka do konca. Ne vem, kako jo boste vzeli: za resno ali za šaljivo. Na vsak način sem se trudil, pripovedovati zelo resno. Ako ni izpadlo vedno, kakor sem hotel, ni krivda mojega peresa. Moram pa le še pripomniti, da je nisem pisal, kakor se navadno goči: čitateljem v poduk in zabavo. Poduka ni v njeni nobenega, a zabave še manj. Narisal sem jo samo kot sliko onega, kar imenujemo „visoko družbo“ in one buržoazije, ki hoče veljati kot steber obstoječega reda, podlaga kulturnega napredka in merilo družabne morale. Buržoazijno časopisje je odsev te družbe, in to časopisje poroča dogodbe o Gaby Deslys, kakor da bi bilo nekaj kulturnega, važnega, vrednega zanimanja, duhovitega. Nam se ne gabi Gaby Deslys in njeni kavalirji, ne gabi se potepeni kralj don Miguel in paša s tremi konjskimi repi, gabi se nam družba, za katero piše tako časopisje.

Iz dalje se sliši votlo grmenje, vsi slutimo, da se bliža vihar boljševidstva, vsakdo gleda, kako da bi priplul s svojo ladjico v miren pristan, preden se še razbesni nevihta. Kako bo besnela in kaj bo uničila, ne vemo, na vsak način ne bo vladala tako idilično, kakor sedaj marsikdo sanja v svoji domišljiji. Razbesnela se bo in izkipela, uničila mnogo in ustvarila. Ako uniči tako družbo, v kateri se je razvila Gaby Deslys in katere odsev je tako časopisje, ki se je barilo z njenimi dogodki, ji bo šlo v zaslugo.

gledali, ko so se ti zastopniki naših bratov v zasednem ozemlju potili po beograjskih cestah za miuljivo dobrino svojih lastnih žepov. Sedaj pa, ko napadajo nas, ko nas hočejo odtujiti od naših srbskih bratov, ko hočejo zanesti sovraštvo med slovensko in srbsko ljudstvo, moramo povzdigniti svoj glas in reči, da je nam žal, da so se ravno zastopniki iz zasedenega ozemlja tako pozabili, da so zašli na najgrša pota strankarskih strasti.

O samostojnejih in liberalcih sem govoril. Sedaj pridejo socialpatriotje na vrsto. Vi veste, da je sv. Peter Kristusa trikrat zatajil, predno je petelin dvakrat zapel. Jaz mislim, predno bo g. Kristan tretjikrat prišel na ministrski stolec, ga bo zatajil zadnji socialpatriot, da socialistične stranke takrat sploh več ne bo. Za edino resnega nasprotnika smatram s svojega stališča samo komunistično stranko. Pa tudi komunistov se naša stranka ne boji. Mi hočemo zemljo in teren, na kojem stoterem stojim v tem oziru nismo plašljivi, ampak odločni, da se borimo tudi s to stranko, ki ji ne odrekamo socialnega mišljenja, to nam kažejo današnje resolucije, ki se bodo prečitale.

Mi smo prepričani, da je samo izobrazba človeške družbe možna dati človeški družbi res trajni mir in red. Kdor hoče mir in red, kdor hoče sploh blagor našega ljudstva in naše države, se mora približati naši stranki. Liberalna zdravila, ki znajo zdra

viti, so postala voda, ki je neužitna in škodljiva. Samostojna zdravila, samostojni program so kakor Marijateljke ali Elsa-Fluid, ki mogoče nič ne škodi, gotovo pa tudi nič ne koristi. Boj prihodnosti, boj, ki se bo resno bojeval med strankami, je samo boj med krščanskim socializmom in med komunizmom. Mi hočemo krščanske kmete in delavce, mi hočemo krščansko inteligenco! Tjukaj bomo postavili svojega moža, da ohranimo red v človeški družbi pri nas.

Naše geslo za bodočnost bodi: delo. Če pregledamo našo stranko, tedaj vidimo, da je v zadnjem času naša stranka izgubila tla, izgubila zemljo, izgubila svoje pristaše samo tam, kjer se ni nič delalo. Toda, kjer je bilo tudi najhujše nasprotno gnezdo, a je naš človek segel z velikim pogumom v sršerovo gnezdo, če je naš človek začel govoriti, združeno delati, razlagati program naše stranke, ljubezni do ljudstva, kjer se je tako delalo, tam je naša stranka povsod zmaga in pobedila nad nasprotniki — in naj so bili oni tudi najhujši naši nasprotniki. Z delom krščanske ljubezni, s podučevanjem sploh se je naša stranka povsod zopet okrepila, četudi je trenutno kje kaj izgubila.

Zato pravim: V bodočnosti bomo mi zmagali! Toda eno je potrebno, da delamo po načelih naše stranke. Ako se to zgodi, potem je zmaga naša!

Nittijeve besede.

Laški ministrski predsednik Nitti je zopet govoril v državnem zboru o jadranskem vprašanju in nam poslal nekaj lepih in puhlih besed. Vmes se je zaslišal tudi očitajoč glas, da Italijani so nam povedali že mnogo prijaznih besed, mi pa njim še nobene. Torej, ti gospodje bi celo želeli, da si delamo med sabo komplimente!

Poljski Jud d'Annunzio je s svojimi laškimi arditii ter s privoljenjem in s pomočjo laške vlade zasedel Reko. Samo nekoliko poštene volje od strani Italijanov, odtegnjejo naj mu prehrano, pa bi bilo d'Annunzijevega mednarodnega brigantstva konec. Pa d'Annunzio sedi izzivalno v Reki, kot pred dobrim stoletjem Gušinac Alija v Beogradu, Tittoni nam pa pošilja prijazne besede, kakor je nekoč sultan Selim poskušal s Karadjordjem. Zgodovina se ponavlja! Italijanski karabinierji stoje nekaj kilometrov pod Ljubljano, zasedene imajo vse prelaze na Gorenjskem, pripravljeni, da vsak čas korakajo na Ljubljano in na Karlovac, podpirajo na vseh koncih in krajih naše sovražnike, v Italiji organizirajo črnogorske bande in ustanavljajo hrvaške legije in laški častnik Jud Finzi v Trstu organizira ex offio prevratno gibanje v naši državi, diplomatično in politično podpirajo Italijani, Nemci, Madžari, Bolgari, Rumuni, sploh vsakogar, kdor je proti nam — potem se pa čudijo, da ne slišijo od nas prijaznih glasov.

Mi ne potrebujemo glasov — mi potrebujemo le dejanja!

Naj pove Nitti, kar je jasno čelmu svetu, da je Reka za obstoj naše države neobhodno potrebna. Brez Reke bi imeli silno dolgo morsko obalo, a nobenega niti za silo rabnega pristanišča. Odvisni smo od Italije, kaj smemo iz tujine kupiti za naš denar, delati bomo morali neprestano dogovore z laškim sededom, o katerem vemo že naprej, da ne drži nobene besede — kakor cigan. Z Reko bi prišlo pod našo oblast okrog 8000 poitalijančenih Jugoslovancev in par sto privandranih Italijanov. Kaj za to? Koliko bo pa naših ljudi in to ljudi, ki stanujejo na svoji zemlji, odkar pomni zgodovina, moralo živeti pod italijanski jarmom? Poljakom je dala ententa mesto Gdansk,

kjer prebiva do 200.000 Nemcev in le malo Poljakov, dalo se jim je to mesto, ki je bilo nemško od začetka in ki se že skoraj 150 let nahaja pod nemško vlado, in kamor so vložili Nemci neizmerno veliko dela in kapitala — dalo se je Poljakom brez vsake kompenzacije samo iz tega razloga, ker poljska država potrebuje pristanišča. Naši državi pa dovoli ententa, da odvzame Italija potom organiziranega mednarodnega brigantstva edino pristanišče, ki bi ji še ostalo potem, ko so nam že uropali Trst. D'Annunzio sedi v Reki s pomočjo italijanske vlade, kakor bandit z nožem v roki na pragu hiše, v katero je udril — potem pa še pričakujejo Italijani od nas prijaznih besed!

Čehom so ententariji prisodili nad tri milijone nemškega prebivalstva, ki prebiva kompaktno po deželi že po 500 in več let, samo zato, ker so vpoštevati zemljepisno in zgodovinsko enoto češkega kraljestva. Nam pa hočejo iztrgati Reko ne glede na to, da pripada zemljepisno in zgodovinsko k nam, samo radi tega, ker prebiva v nji poleg velikega števila naših rojakov tudi nekaj tisoč poitalijančenih Slovencev in Hrvatov in par sto privandranih Italijanov! Poprej so nam pa že iztrgali naše Primorje, ki istotako zgodovinsko, zemljepisno in narodnostno pripada k nam, samo radi tega, ker prebiva po primorskih mestih tudi nekaj Italijanov.

Po najnovejših volitvah je tudi italijanski državni zbor, kjer so poprej brezpogojno vladali liberalci — razbit na tri velike tabore: socialistični, katoliški in liberalni. Nittijeva vlada je še vzeta iz liberalnega tabora, ki je pri volitvah tako sramotno pogorel in nima nič ljudstva za sabo. S to kliko, ki živi samo od preteklosti, je vsak razgovor nemogoč. Ako pride na Italijanskem do vlade, ki bi se res ozirala na ljudstvo, bi morda zamoglo priti do razgovora, seveda kot pogoj je, da se tudi ti voditelji oprostite nacionalističnih fraz in dajo s svojim postopanjem dokazne odkritosrčnega mišljenja. Potrebujemo ne besed, ampak dejanja, in z ljudmi, ki izvršujejo take zahrbtnosti, kakor sedanja italijanska vlada, ni nobenega razgovora. No terms with Italy!

Beograjski listi sporočajo o preosnovi v naši trgovini. Uveljavilo bi se naj sledeče: 1. Izvoznice prenehajo, 2. kompenzacijske pogodbe se odpovedo, 3. nastopi svobodna notranja trgovina, 4. uvede se svobodna zunanja trgovina, izvzemši: žito, meso, govejo živino itd. Za izvoz prehrane bo uvedel ali državni monopol na izvoz, ali bi se pa uvedle izvozne zadrage, katere bi tvorila država. Proizvodi prehrane se bodo v prvi vrsti porabljali ali za vojaštvo in domovino, izvažal se bo le prebitek. Državni čisti dobiček pri izvozu bi se razdelil tako-le: 25% za vojne invalide, 25% za nabavo poljedelskega orodja, 25% za zgradbo skladišč, 25% za državno blagajno.

Italija.

Italijansko časopisje nam sporoča o ljutih izgredih, kryavo smrtnih pobojih in o splošni stavki po mestih gornje Italije. Revolucijonarno gibanje se je začelo med poljedelskimi delavci (koloni) za velikonočne praznike. V Bologni je prišlo do spopada med revolucijonarnimi zborovalci in karabinierji. Spopad je zahteval 8 mrtvih, med temi je tudi govornik socialist Campagnoli, in 30 ranjencev. Vsled tega dogodka je izbruhnila v Bologni splošna stavka. Splošni štrajk je tudi v Modeni, kjer so pri protestnem shodu ustrelili karabinierji 2 in ranili 30.

Vsled ravnokar omenjenih dejanskih spopadov med množicami in karabinierji je začela splošna stavka po vseh provincah gornje Italije. Vladi na črti Milan—Rim vozijo preko Genove.

Stavka občinskih uslužbencev v Trstu se nadaljuje. Med štrajkajočimi delavci in uradništvom vlada popoln sporazum. Štrajkarji zahtevajo odstranitev mestnega vladnega komisarja. Doslej še ni dosežen nikakšen sporazum. Stavka se je začela

širiti tudi po Italijanih zasedenih obalnih mestih, kakor Pulj. Pri tem štrajku se silno množijo tatvine, vendar krvavih spopadov doslej še ni bilo.

Ententa.

Ententa umira, kot bolnik na počasni jetiki. Po izvojevani zmagi se je sestala v Parizu takozvana mirovna konferenca entente, ki je hotela vspevati vprašanja celega sveta in kamor so bile uprte oči vseh narodov. A že po prvi slovesni seji, v kateri so bili zastopani vsi narodi entente, je konferenca opešala. Sele čez nekaj mesecev je imela še eno malopomembno sejo, potem je pa zaspala, da niti ne vemo kedaj in kako. Namesto nje se je na lastno pest postavil za sodnika sveta svet desetorice (comitet des dix), kjer so bile zastopane samo takozvane velike države entente (Amerika, Anglija, Francija, Italija, Japonska). S tem je bila moralna podlaga razdrta in pričelo se je zidati izključno na načelu nasilja in sebičnosti. A tudi z desetorico ni šlo dalje. Nastal je odbor petorice, iz nje so se izluščili še Japonci, katere naša vprašanja nič ne zanimajo in deloval je samo še odbor štirih — „debelih štirih“, kakor ga je krstil neki angleški časnikar, ker zastopa samo štiri največje države, ali „odbor štirih starcev“, kakor ga je imenoval neki minister SHS, ne samo, ker so ti možje že sami na sebi priletni, ampak še bolj, ker nastopajo bo zastarelih načelih in z zastarelimi načini. Ti starei so se shajali zasebno enkrat pri enem, drugič pri drugem, da nikdo ni vedel kedaj, brez prič, brez tajnikov in zapisnikarjev so delali podlagi novemu svetovnemu redu. Wilsonu je bilo preneumno, ter je odšel, tudi Lloyd George je rekel, da ima doma važnejše posle. Tako je namesto iz načelnikov štirih največjih držav nastala konferenca poslanikov dotičnih velesil. Slednjič se je Amerika odtegnila popolnoma, ostalim trem gospodom pa ne ugaja več v Parizu, ter so šli na spomladansko letovišče v San Remo, majhno laško mestce ob morju blizu francoske meje, kamor zahaja na zabavo največja gospoda sveta. Tam sede sedaj skupaj ti trije gospodje in ne preostaja jim drugega, kakor zabava, kajti, ako se spuste na politiko, se takoj med sabo skregajo. Amerika se je odtegnila popolnoma in sedaj je poslala Franciji neprijeten dopis v zadevi njenega postopanja z Nemčijo. Ugladni francoski politik Barthou je nedavno z odobravanjem cele francoske zbornice v državnem zboru zmerjal angleškega ministrskega predsednika Lloyd Georgea, češ, da je premalo odločen napram Nemcem in nezanesljiv. V Angleški zbornici je imel ob istem času bivši ministrski predsednik Asquith govor zoper Francoze. Italijani sprejemajo ravno sedaj z veliko parado načelnika avstrijske republike, dr. Rennerja, ker ima istotako svojo ost tudi zoper Francoze. Francozi pa ne vidijo pred sabo drugega, kakor „nemško nevarnost“ in se jeze na vse bivše zaveznike, da nočejo isti ž njimi proti Nemcem do skrajnosti. Ententa je torej v zadnjih vzdihljajih in najnovejši dogodki na Nemškem bodo pospešili njeno smrt.

Irska.

Na Irskem je izbruhnil upor, ki se je razširil do prave državljanske vojske. Angleži, ki hočejo komandirati čelmu svetu, ne morejo zadovoljiti Ircev. Slednjič so Angleži uvideli, da morejo dati Irski neko samoupravo, a tu so velike težave. V delu Irske, v takozvani grofiji Ulster prebivajo prisiljeni Angleži-luteranci, ki nočejo nič vedeti o irski svobodi, ampak hočejo biti združeni z materno deželo Angleško. Angleži bi hoteli samoupravo Irske urediti tako, da bi Ulster imel svoj deželni zbor, ostala Irska pa svojega, nad obema bi bil skupni deželni zbor, v katerega bi volila vsaka polovica po 20 poslancev, a nad vsemi bi bil še angleški državni zbor. Irski se veda nočejo o taki potvori samouprave vedeti ničesar, sestavili so majhne čete, ki napadajo državne urade in zavode, ter povzročajo poulične boje. Angleži ne vedo, kako bi se rešili irske homatije.

Madžarska.

Madžari razglašajo, da hočejo varovati nedotakljivost madžarskega kraljestva. Njihovi vojaški novinci morajo prisegati pri Materi božji, da se bodo vojskovali za kraje, katere so zasedli Cehi, Rumuni in Jugoslovenci, napovedujejo tudi, da hočejo pričeti z iredentistično propagando po zasedenih krajih. Nemški listi poročajo, da so izbruhnili hudi nemiri in stavke po nekaterih mestih v Banatu, kakor: Veliki Bečker, Velika Kikinda, Pečuh, Segedin. Gibanje je imelo komunistični značaj, a je ž njim potegnili tudi uradništvo. Da so te novice silno pretirane, se razvidi že iz opazke, da vojaštvo ni maralo nastopiti proti demonstrantom in se ž njima pajdašilo. Srbski kmet se pač ne bo pajdašil z madžarskimi komunisti.

V madžarskem državnem zboru ne gre naprej, če prav so volitve izpadle za vlado tako ugodno. Po stari madžarski navadi se že zopet govori o novi fuziji strank. Madžarski, ki je preje zalagala druge države z žitom, grozi po sedanjih računih velik primanjkljaj živeža. Plod boljše vlade lanskega leta!

Rusija.

Delegati Poljske, Litvanske in Latiške so dospeli v Bobrujsk, kjer se bodo začela mirovna pogajanja s sovjetsko Rusijo. Poljska je za dobo premirja ustavila vse sovražnosti napram Rusiji.

Sovjetska Rusija je odposlala Italiji in Ameriki ponovno brezžično opozorilo, v katerem zago-

Politične vesti.

Jugoslavija.

Regent Aleksander je na dan demobilizacije, 5. t. m. izdal obširen ukaz o pomilostitvi velicega števila častnikov, podčastnikov in mštva.

Prihodnja seja Narodnega predstavništva bo 19. t. m. Na dnevni red pride: 1. poročilo verifikacijskega odbora, 2. zakon o dvanajstinah, 3. zakon o vojnih dobičkih.

V Beogradu je nadaljeval sam regent Aleksander pogajanja za sestavo medstrankarskega ali izvenstranskega kabineta. Začasni predsednik parlamenta dr. Ribar je deloval za sporazum, vendar njegovo delo, ki je bilo v smislu demokratov, je doživelo popoln fiasko. Dr. Ribar je vsled tega neuspeha odpotoval domov in po njegovem odhodu se ne bodo vodila pogajanja z opozicijo. Parlamentarni krogi govorijo o volitvi novega predsednika parlamenta. Kandidatom se imenujejo: Kosta Petrovič, Kosta Stojanovič in Tošo Stankovič. Demokrati so proti volitvi predsednika, ker vlada nima kvoruma. Ministrski predsednik Protić pa se je postavil na odločno stališče, da zadostuje za kvorum 100 glasov, kakor je svoj čas predlagal dr. Kramer in je bil njegov predlog sprejet od vseh strank.

Davek na vojne dobičke. Regent Aleksander je podpisal ukaz, s katerim stopa v veljavo začasni zakon o davku na vojne bogataše, ki je bil že v avgustu prejšnjega leta na dnevnem redu v parlamentu.

Finančni minister je prepovedal izvoz kronsko-dinarskih bankovcev Narodne SHS banke iz države.

javlja svojo pripravljenost za mir in obžaluje, da se nekatere države doslej niti odzvale niso ruskemu mirovnemu pozivu in s tem odlašanjem kažejo še vedno vojno razpoloženje.

Dnevne vesti.

Dr. Hešič včasih kaj rad pomoralizira. Za velikonedeljsko številko „Slovenskega Naroda“ je sestavil nekako moralizirajočo zmes, ki ji je dal naslov: „Momenti.“ Niso pa to lucida intervalla — svetli momenti v njegovem demokratičnem mišljenju, v katerih bi se povspel do objektivnosti napram ljudem drugega mišljenja, kakor bi se to spodobilo za moralizatorja. Dr. Hešič gleda demokrate le v svetli luči in ne dopušča, da bi na nje padla kakšna senca. Minister Davidovič je svočas rekel uradnikom, da si uradnik lahko kaj zasluži postrani. Davidovič tega ni mislil v koruptnem smislu, ker bi bil zločinec; nasprotno sodi moralizator Hešič, da je zločinec tisti, ki kaj takega misli o Davidoviču. Dr. Žerjav je protežiral svojo zlahoto. Dr. Hešič razsodi: Pokvarjen se zaradi tega ni. Toda Stanko Banič, duhovnik iz Dalmacije, član Jugoslovanskega kluba, ta, ta je pokvarjen in sirov. Ta mož ima rad, če mu drugi pravijo: „Prečastiti.“ On sam pa je, da se poslužujemo Hešičevih besed, po svoji duši čisto navaden človek, ki se je ugal v Narodnem predstavništvu predsedniku Pavloviču zaklicati: „Marš ven!“ Fej Banič, tako podimo iz sobe pse in pa tiste, ki skrunijo posvečene prostore naših hiš! Kako se ne bi nad tem zgražal tako finočuteči človek, kakor je dr. Hešič! To zgražanje pa je tako pristno demokratsko, kakor je pristno demokratska laž, da bi Banič bil to rekel. Posl. Banič je poslanec Banič kdaj bil izustil one besede. Banič je ob koncu seje za Pavlovičem, ki je šel iz dvorane, ko je zaključil sejo, ne da bi natanko napovedal sledeče seje, zaklical: „Zašto bogate nepolje?“ Ko je nato Banič čital v demokratičnih listih laž, da je zaklical: „Marš nepolje“, se je takoj podal k zdaj že rajnemu predsedniku Pavloviču, ki mu je radevolje potrdil, da je Stanko Banič samo zaklical: „Zašto bogate nepolje?“ G. moralizator Hešič, sedaj pa zapridigujte o tem, kako demokrati lažejo!

Dunajski romarji. Za občino Breg pri Ptuj, katero so vodili najbolj zagrizeni nemškutarji in štajerčijanci, so bili predlagani za dunajske romarje: Maks Strasschill, župan, Anton Kohn in Karl Sima, oba občinska svetovalca. Ker je pa Maks Strašil poprej nagloma umrl, je romal samo Anton Kos, kateri je kot prvi občinski svetovalec bil prevzel posle župana. Posestnik Karl Sima se ni hotel udeležiti tega romanja. Slednji je bil kot rojen in pristojen v mesto Ptuj sicer nemškega mišljenja, ne pa zagrizenec ter splošni nasprotnik Strašil-Ornikove vladujoče stranke, katere ga je tudi vedno sovražila.

S Kresnikom na Dunaj — bil je baje: zastopnik občine Vrhloga — je hodil takratni vice-župan, zvesti Ludovikov oproda Franc Kodrič, katerega je takrat nemški (torej ne more tajiti!) list napačno krstil v: Georg Kodritsch.

Dva ptička sta Johann Janisch in Ed Draehsler, dva švabska romarja na Muti, ki sta svojčas hodila na Dunaj k cesarju tožarit Slovence. Tudi sta lansko leto pridno pomagala nemškim tolpom, ki so vdrle v naše kraje plenit in ropat ter morit mirne Slovence. Kot nagrado sta prejela od oblasti več koncesij. Kako se to vjema?

Izpremembe voznega reda ukinjene. V zadnji „Straži“ smo objavili vsled upeljave letnega časa v Jugoslaviji izpremembo voznega reda dveh ekspresnih vlakov. Ta izprememba je že ukinjena.

Vlak vozi od danes naprej po voznem redu, prilagojenem že letnemu času, odhajajo torej 1 uro prej, kakor do zdaj.

Zadnji rok za zamenjanje bankovcev po 50 in 20 K je določen do 15. maja. Bankovci po 10 K, 2 K in 1 K ostanejo še nadalje v prometu.

Nov transport kronsko-dinarskih bankovcev. Iz Prage je došlo 80 milijonov novih kronsko-dinarskih novčanic po 10 dinarjev. Na teh bankovcih je natisnjena kronska vrednost že od tovarne same.

Pozor pred ponarejenimi bankovci! Na Dunaju kroži veliko število falzificiranih italijanskih bankovcev po 50 in 100 lir starejše emisije od l. 1896. Ti falzifikati, ki so najbrže enega in istega izvora, se razlikujejo od pravih bankovcev osobito po sledečih znamenjih: Pravi bankovci imajo na obeh straneh v velikem medaljonu razločno izkovanu Neptunovo glavo v vodenem tisk le v prozirajoči luči, torej transparentno, pri falzifikatih se pa vidi to glavo samo na lehti strani v medlo sivi, nerazločni, posneti sliki. Te falzifikate je baje izdajal neki Italijan pri svojih nakupih v trgovinah. Popisan je kot 28 do 30 let star, velike, vitke rasti, temnih lasi, terrih brez brade ali z majhnimi brkami, oblečen je v zelenkastim, kosmatim površnikom in mehkim, zelenim klobukom. Nahajal se je večidel v spremstvu neke ženske v starosti 20 do 25 let, srednje velikosti, vitke rasti z lepim, okroglim licem, temnih lasi, oblečene v temnozodri kostum s slamnikom, tolmačila mu je pogovore. Ta popis je prikladen za nekega Luigi Lagomarsino, trgovca iz Milana, rojen 24. 5. 1895 v Milanu in tja pristojen, in Malvino Mallaire ali Valerijo Mallaire, rojene leta 1900 v Innsbrucku, ki sta stanovala od 18. do 23. 3. v hotelu „Stefanie“ na Dunaju in zadnji dan pa kar nenadoma zapustila ta hotel. Občinstvo

se opozarja na te falzifikate in da v slučaju pojave popisanih dveh oseb takoj naznani pristojnim oblastim.

Za porodnice. Vedno nujnejše postaja vprašanje po porodniškem oddelku v bolnici ob severni drž. meji na Štajerskem. Vse druge oddelke so že snovali na javni bolnišnici v Mariboru, med tem ko pogrešamo oddelke za ženske bolezni in porodnice, četudi se je od naše strani splošna zahteva po snovitvi tega prepotrebne oddelka že ponovno naglaševala. Naše žene in matere si hodijo iskat zdravja v Nemško Avstrijo, zlasti v bolnice v Gradcu, ker v Mariboru obstoja ta oddelke ne oziraje se na njegovo izvanredno potrebo in važnost le kot nekaj neznaten stranski privesek drugega oddelka, kar nikakor ne odgovarja dejanskim potrebam in zahtevi prebivalstva. Baš v zadnjem času je ustanovil zdravstveni odsek za Slovenijo oddelke za očne in kožne bolezni v mariborski bolnici, pozabil pa je na oddelke, ki mu je poverjena skrb za dosego in gojenje zdrave matere in pa zdravega zaroda. Upamo, da nam ne bo treba še enkrat opozarjati naše pristojne oblasti na to zelo važno vprašanje.

Slinovka zopet na obzorju. Uradno je ugotovljena slinovka v St. Ilju v Slov. gor. in v mestu Mariboru. Opozarjamo vse posestnike na svojčasni članek v „Slov. Gospodarju“, kako ravnati, da slinovko zabranimo, oziroma odpravimo. Svarimo pred nakupom goveje živine po živinskih trgovcih.

Obsojeni navijalec cen. Pri politični ekspozituri v Mozirju je bil obsojen zaradi navijanja cen trgovec-magnat Josip Prisan iz Gornjega Grada. Prisodili so mu 24 ur zapora in 200 K globe. Posnemajna vredno!

Notranje ministrstvo v Beogradu snuje zakon o upeljavi uvedbe posebnih sodišč verižnikov. Taka prepotrebna sodišča bi se naj uvedla pri vseh dosedanjih sodiščih prve in druge stopnje. Obstojala bi ta sodišča za manjše prestopke iz 1 sodnika in 4 porotnikov, pri večjih prestopkih pa iz 3 sodnikov in 4 porotnikov. Prav toplo bomo pozdravili uzakonitev tega kazenskega postopanja proti izsesevalcem našega naroda — verižnikom.

Mesne cene v Beogradu. Beograjski mesarji so zadnje dni stajkali, ker je bila občina določila maksimalne cene. Na podlagi pogajanj med občino in mesarji so sedaj določili naslednje cene: govedina 9 dinarjev, svinjsko meso 10 dinarjev, mast in salo 13 dinarjev, slanina suha in sveža 12 dinarjev 1 kg.

Kako raste cena pšenice? Se nedavno je bila cena pšenice v Vojvodini 800 K kvintal. Nato je začela cena hitro rasti: 900, 950 in sedaj 1000 K 100 kg. Toda razni agenti spekulativnih zavodov ponujajo že po 1200 K za 100 kg! Mnogi producenti pa je sploh ne marajo prodajati, ker jim je še prepoceni, a

Krvavi izgredi krog Belovara v Slavoniji. V Belovaru so uvedli maksimalne cene poljskim pridelkom na trgu. Vsled te uvedbe so sklenili kmetje v okolici Belovara, da ne bodo več nosili na prodaj na belovarski trg. Kmetje so celo postavili straže na v mesto dohodnih cestah, ki so odvezemale kmetom vse stvari, katere so nekateri kljub sklenjeni tržni stavki hoteli nesti na trg. Večje gručice kmetov so se zbirale tudi na kolodvornih postajah v bližini Belovara, kjer so odvezemali potnikom živila. Vsi poizkusi oblasti zabraniti te izgrede zlepa, so bili zaman. Ko je hotela množica kmetov na postaji Trojstvo zopet ustaviti vlak, je prišlo do spopada med orožništvom in napadalcem. Strel iz orožniških pušk so ednega ubili, 8 pa ranili, od katerih je eden umrl v bolnici. Kolovodje tega punta so pozaprl in sedaj sta krog Belovara upostavljena zopet red in mir.

Poziv. V noči od 22. na 23. marca t. l. izbruhnil je v Dvorski vasi, občina Sv. Gregor, politični okraj Kočevje, požar, ki je upepelil 11 posestnikom 22 hiš in gospodarskih poslopj. Razven stavb je zgorelo prizadetih vse gospodarsko orodje, obleka, živina, in perutnina. Skupna škoda znaša približno 640.000 K, zavarovani pa so bili prizadeti le za malenkostne svote. Da se odpomore bednemu stanju pogorelecev, je razpisano nabiranje milih darov po vsej Sloveniji. Darove sprejema v Ljubljani poverjeništvu za notranje zadeve (ravnateljstvo pomožnih uradov) in mestni magistrat ljubljanski, na deželi vsa okrajna glavarstva in politične ekspoziture, nadalje mestni magistrati v Celju in Ptuj. Darovi se bodo objavili v „Uradnem Listu“ in oddali svojemu namenu.

Mariborske vesti.

Prostovoljna dražba konj se vrši dne 16. aprila, t. j. v petek; prodalo se bo na prostovoljni dražbi v Mariboru na Tržaški cesti pred Rapocovo gostilno 106 prvovrstnih, mladih, težkih in lahkih plemenskih kobil in konjev. Nekateri kobile so celo breje. Ti konji so iz Medjimurja in so bili namenjeni za izvoz v Čehoslovaško. Prejšnja vlada je izdala sicer dovoljenje za izvoz teh konj, sedanja vlada pa, ker izvoz delavnih in plemenskih konj ni dovoljen, je ta izvoz preklicala in je bil ves transport v Mariboru ustavljen. Posrečilo se nam je izposlovati pri posestniku konj, da se bodo ti v Mariboru oddali dražbenim potom. Sklona cena za posameznega konja ali kobilo je 23.000—30.000 K. Konji so res prvovrstni in brezhibni in lahko priporočamo to blago. Ker se je slinovka zopet pojavila, bo delayna živina zelo draga in konji bodo dosegali vedno višjo ceno. Vabimo vse zainteresirane, da se te dražbe udeležijo zanesljivo, posebno konjerejci, pozor!

Prof. Voglarja vprašamo, v kak namen se je porabil fond za ustanovitev slovenske šole v Maribo-

ru, kateri je znašal nad 100.000 K? Za ta fond so vedinoma prispevali naši pristaši, zato imamo gotovo pravico izvedeti, v kaki namen se je ta denar porabil! Zasebne slovenske šole ni treba ustanavljati v Mariboru, umestno je, da se obresti te glavnice porabijo za podpore akademikom iz Štajerskega.

Mariborski davkoplačevalci se čudijo, da sedi v mestnem sosvetu še vedno „trgovec“ Barta, kateri je s svojimi zeti Soštarič, Kozinc in Zentner pri gospodarskem uradu za sebe, a ne — za nas davkoplačevalce dobro gospodaril.

Zasebni učni zavod Legat v Mariboru. Tečajni na Legatovem zasebnem učnem zavodu imajo namen, podati udeležencem v najkrajšem času za pisarniško prakso potrebno znanje in jim tako odpreti pot do samostojnega zaslužka. V vseh tečajih se ponove tudi temeljni pojmi, tako da se morejo tečajev udeležiti tudi oni, ki že daje časa niso obiskovali šole. Ves poduk je urejen strogo metodično po obče priznanih pedagoških načelih in se ozira v prvi vrsti na praktične potrebe. Zaradi dobrih učenih uspehov je Legatov zasebni učni zavod na najboljšem glasu. Na zavodu delujejo izvrstne učne moči, med njimi tudi več profesorjev. Zavod je moderno opremljen in ima električno razsvetljava. Zasebni učni zavod Legat v Mariboru je največje in najboljše podjetje te vrste v Jugoslaviji. Tečajji trajajo pet mesecev, oziroma za udeležence z boljšo predizobrazbo štiri mesece. Novi tečajji začnejo dne 3. majnika 1920. Obširni prospekt brezplačno. Telefon št. 34 VIII. — Zasebni učni zavod Legat v Mariboru, Vetrinjska ulica 17, I.

Dotatno k razpisu službe opravnika na državnih vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se naznanja, da ima opravnik razun prejemkov državnih poduradnikov še prosto stanovanje ter deputat letnih: 4 kub. m drv, če je samec, 8 kub. m če je oženjen, 6 (oziroma 12) litrov petroleja, pravico do 100 (150) l vina po polovični dnevni ceni ter drugih pridelkov za lastno porabo po dnevnih cenah s 25% popusta. Ni ravno potrebno, da bi prosilci morali biti absolventi kmetijske šole v Mariboru ali Grottenhofu, lahko so tudi absolventi drugih kmetijskih šol, imeti pa morajo zadostno teoretično izobrazbo in praktičnih izkušenj, tako, da morejo opravljati službo kot praktični navoditelji za delo v poljedelstvu in živinoreji.

Razne novice.

V Trstu 7000 stavkarjev. Stevilo stavkajočih mestnih uslužbencev v Trstu znaša 7000.

Dr. Renner pri Papežu. Avstrijski kancler doktor Renner, ki se mudi v Rimu, je bil sprejet pri papežu v avdijenco. Poglavar avstrijskih socijev smatra za dolžnost, oglasiti se pri sv. Očetu. Gotovo je heracil pri sv. stolici glede prehrane za Avstrijo.

Draginja v Nemški Avstriji. Tobak se bo v Nemški Avstriji podražil za 125%, železnica za 50%, tovornina za 100%, poštnino in brzozjavne pristojbine bodo zvišali za 100%, papir se je s 15. februarjem podražil za 150%.

Jeruzalem v obsednem stanju. V Jeruzalemu so se začeli zadnje dni spopadati z oboroženo silo Judje in Mohamedanci. Zrtve teh spopadov na ubitih in ranjenih znašajo dosedaj 250 oseb. Radi teh izgredov je bilo proglašeno nad mestom obsedno stajgje, ki je na smrt med seboj grizeče se prebivalstvo pomirilo in je red zopet upostavljen.

Davek za posle v Parizu. Z 10. marcem t. l. so uvedli v Parizu davek na posle. Ako ima gospodinja eno hišno, plača za njo 40 frankov davka, ako ima 2, jo druga stane 80 frankov in tako dalje, vsaka hišna za 40 frankov več. Moški so ravnatoko razdeljeni, le samo da je pri njih taksa dvakrat tako visoka kakor za ženske posle. Ako pridejo posli iz tujih dežel, je razločevati: Državljeni iz dežel, ki so se vojskovale ob strani Francije, so obdačeni dvakrat tako visoko. Posli iz nevtralnih dežel nosijo trikratni davek. Služinčad iz sovražnih držav pa je podvržena petkratnemu davku. Mestni magistrat pariški pričakuje od tega direktnega davka milijonske dohodke. Podobni davek bi morebiti tudi od liberalcev zavoženim financam mariborskega mesta nekoliko pomogel!

Bodoča velika vojna. V ameriškem senatu je izjavil mornariški tajnik Daniel, da se Japonska sicer tajno, toda z mrzlično naglicjo oborožuje. Na Karolinskih, Marijanskih ter Maršalskih otokih gradi celo vrsto mogočnih pomorskih trdnjav. Tudi je v načrtu Japonske, da zgradi veliko raznovrstnih vojnih ladij. Sklepno je še pristavil, da se bo v bodoče odigrala velika vojna med Združenimi državami ter Japonsko.

Vatikan in Bavarska. O razmerju Cerkve in države je izjavila bavarska vlada v seji dne 22. januarja t. l.: Državno ministrstvo je napram zastopniku sv. Stolice v Monakovem že izjavilo, da je načelno pripravljeno, da se začne pogajati o preureditvi zadevnih razmer in sicer v obliki pogodbe. Konkordat v dosedaj od države priznanem obsegu bo priznala država tudi zanaprej, četudi bi ne sodelovala več pri podeljevanju cerkvenih služb. Državni pri-spevki za katoliško Cerkve se ne nameravajo zmanjšati. — Te dni je želel nek govornik nemško-demokratske stranke v Monakovem, da treba v politiko (liberalne!) stranke vplesti mogočni vpliv Cerkve, ki je za prenovljenje domovine neobhodno potreben. — Pač visoko mnenje o namenu Cerkve!

Listnica uredništva.

Dopis „Iz Saleške doline“ je preoseben in stvar tako malenkostna, da ni za tako resen političen list.

Mala naznanila

Razna

Išče se: Dve sobi in kuhinja

v kaki vili v okolici mesta MARIBOR, za dve boljše osebi, moža in ženo. CENA postanska stvar. Ponudbe na upravo lista. 299

Kupi se:

Velika in manjša posestva gozdovi, vije in vinogradi na obali. 286

Prodajo se:

Gostilna, 2 minuti do farno senke, 4 oralev posestva, 8 krave, konj, sposobno za mesarja ali peka, cena 800.000 K.

Posestvo, 15 oralev in sicer 3 in pol orala vinograde, ostale njive, travniki in gozd. Gostilna, hiša itd. pri pisarni nepremična ZAGORSKI Maribor, Fürbergasse 8.

Novoroj. otrok

se da na hrano na doželo. Naslov „Maj“ posta ležeče, Maribor. 811

Izgubil je mali kočar

v soboto dne 10. aprila ob pol 10. uri v Mariboru na Glavem trgu denarnico črna barva in v njej okrog 1460 kron. Pošten najditelj naj jo odda na mariborski policiji proti nagradi. 818

JOSIP NEKREP

tesarski mojster in stavbeni podjetnik v Mozartovi ulici 59 v MARIBORU

se priporoča za popravila in za napravo novih stavb za točno izvršitev

URE

vsake vrste se sprejmejo v popravilo.

Postrežba točna. Cene zmerne Jan Ignacij, Maribor Glavna pošta, 2. nadstr., levo.

Kupi se:

Jamski les

franske štajerske postaje se kupi. Ponudbe na anončni zavod D. Beseljak, Maribor, Gregorčičeva (Schillerjeva) ulica 6. — telef. 182. 283

Kupujem

po najvišjih cenah klode, rezan in tesan jelov kakor trd les ter vsakovrstna drva za kurivo. Viktor Glaser, lesna trgovina v Rušah pri Mariboru. 1796

Vinske steklenice

(buteljke) kupujemo vsako množino po najvišjih cenah Kletarstvo HOPPE & VALJAK, Šolska ulica 1, Maribor. 596

Hudega psa (čuvaja)

kupi A. TONEJO, Mlinaka ulica šte. 28, Maribor. 812

Proda se:

Tomasović & Visković

veletrgovina z vinom in žganjem Zagreb, Palmotičeva ul. 22

Telefon 12-58
Brzojavl: „Tomavia“

priloga svoje bogato skladišče zajamčeno naravnih, izvrstnih, dalmatinskih, hrvatskih, sremskih in banatskih vin in prave bosanske slivovke. Naročbe v Zagrebu, kakor tudi vse od zunaj se izvršujejo takoj in z največjo natančnostjo. 252

Slovenci širite „STRAŽO“

Stiri keze se prodajo ali pa samenjajo na svinje. Koroška ulica št. 126, Maribor. 802

Na prodaj: 3 vozovi, 5 brane in 8 plugi dne 16. in 17. aprila 1920. Maribor, Tržaška cesta šte. 11, Fraue Krepek. 812

Dve hiši dvojnadstropni, sposobni za vsako obrt, novo sidani ležeči na vogalu proda J. Nekrep, Mocartova ulica 59, Maribor. 211

Modro (plavo) platno

najbolše kakovosti je udaj na prodaj pri

Aloiziju Gnušek Maribor, Glavni trg, št. 6. 292

Gospodarska zadruga za Prekmurje,

Mursko polje in Slovenske gorice

F. Z. Z. O. Z.

prodaja razne manufakture za moške in ženske obleke, vseh vrst špecerije, čevlje, usnje, deske, stavbeni les in poljedelske stroje.

Kupuje pšenico, žito, koruzo, ajdo, proso, oves, kože, sploh vse kmetijske pridelke.

Posreduje pri nakupu večjih poljedelskih strojev, kakor parnih mlatilnic in motorjev

Pravico kupovati in prodajati zadrugi imajo samo člani.

Novi člani se sprejemajo v zadrugi pisarni v Gornji Radgoni in pri vseh podružnicah.

Glavna trgovina in pisarne v Gornji Radgoni.

Podružnice: Gornja Radgona, Murska Sobota, Cankova, Dolnja Lendava, Radgona, Križevci pri Ljutomeru, Beltinci. 259

SVARILO!

Petrolejski železni in leseni sodi, ter bidoni z znakom

O. P. V. G. ali H. Mahorko

ostanejo naša neprodajna lastnina, katere oddamo na naše kupce le v posojilo proti kavciji in se imajo isti takoj po izpraznitvi franco nazaj vposlati. Svarimo torej vsakogar pred nakupom kakor tudi pred naprejšojilom ter zopetno napolnitvijo sodov.

DRUŽBA za promet petroleja z. o. z. I. MAHORKO, Maribor, Ptuj, Celje.

Službe:

Dva učenca

sprejme takoj Franjo ZNIDAR, kovač na fine orodje, Maribor, Cesta na Pobrežje št. 3. 807

Soborica zanesljiva, šednega oblačja, se sprejme v stalno službo pri primariju dr. Matko, Maribor, Slovenska ulica 4. 807

Samostale izkušen nadmašinst

ozir. obratovlja išče stalno mesto. Naslov pove: Tajništvo Kmetijske Zveze v Mariboru. 809

Naročajte naše liste!

PODRUŽNICA: MARIBOR, Vetrinjska ulica 34.

Spedijsko in komisijsko podjetje. Vetrinjska ulica 34. 807

Železne tračnice (šinje) za gozdne železnice

po jednostavno tekočem metru pet in pol ali sedem kilogramov težke eventualno tudi na železnih pragih (švelerjih) montirane, želimo

za premetno dobavo kupiti in te v količini od enega do pet vagonov. Ponudbe na BRATA JANEKOVIĆ, trgovina z drvimi Zagreb, Kukovičeva 4

Okrožni zdravnik Dr. Kamilo Morocutti

bivši večletni sekundarni zdravnik na kliniki za notranje bolezni, na ženski kliniki in na kirurški kliniki v Gradcu, ordinira v

ŠT. ILJU v SLOV. GOR. vsak dan od 8-12. ure dopoldne.

Čevlje Najceneje! obleko perilo

Solidno! potne košare, torbice za trg in raznovrstne drobnarije priporoča

Jakob Lah Glavni trg 2, Maribor.

Podpisani bančni zavodi vljudno naznanjajo, da obrestujejo

vloge na knjižice s 3 in 1/2 %

vloge na tekoči račun s 3 %

počenši s 1. aprilom t. l.

Istočasno obveščajo, da so počenši z

12. aprilom 1920

uradne ure za stranke

od 8. do 12. ure dopoldne.

Anglo-avstrijska banka, Jadranska banka,

Ljubljanska kreditna banka, Mariborska eskomptna banka.